

Visie op leren

Relatie en verwachtingen

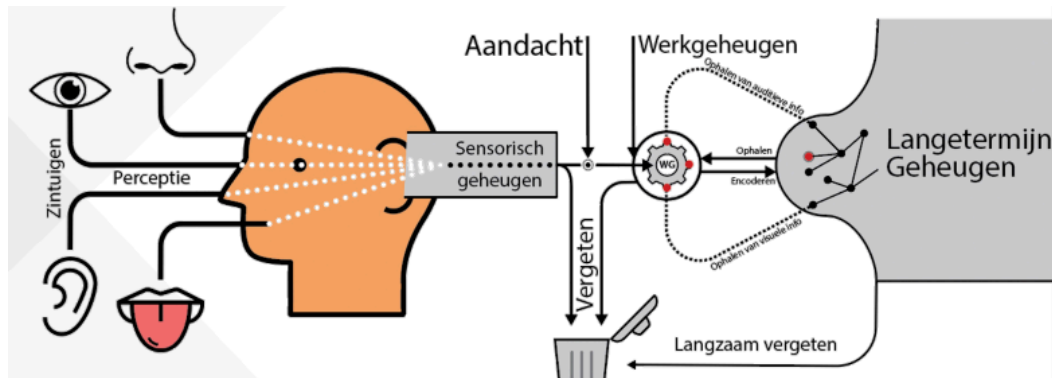
Om tot bijzonder goed onderwijs te komen is het hebben van positief welbevinden en goede relaties essentieel. Relaties tussen leerlingen onderling, maar ook tussen leerkracht en leerling. Wanneer leerlingen zich goed voelen, komen zij beter tot leren. Op De Bouwsteen vinden we het hebben van relaties daarom een wezenlijk onderdeel van het leren. Om op een goede, fijne manier met elkaar te leren omgaan, maken we onder andere gebruik van de lesmethode Kwink (gedrag en burgerschap) en hebben we een gedragsplan geschreven. In dit plan is opgenomen hoe we het pedagogisch klimaat willen vormgeven. Leerkrachten werken aan de relatie met leerlingen door onder andere oog te hebben voor de leerlingen door te groeten bij binnenkomst, complimenten te geven en regelmatig informele gesprekjes te hebben. Over het toepassen van het gedragsplan in de praktijk zal een kwaliteitskaart gemaakt worden. Onderdeel van een goede relatie is ook het hebben van hoge verwachtingen. Op De Bouwsteen hebben we hoge verwachtingen van onze leerlingen. Waarbij we zien dat alle leerlingen zich ontwikkelen, zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Referentieniveaus 2F voor taal en 1S voor rekenen zijn onze ambitie voor iedere leerling. Onderzoek toont aan dat het hebben van hoge verwachtingen het onderwijs op positieve wijze beïnvloedt (Rubie-Davies, 2022). Dit betekent voor ons echter niet dat alle leerlingen hoge resultaten moeten behalen. We streven naar hoge resultaten, passend bij het potentieel van de leerling.

Kenniscurriculum

De Bouwsteen ziet kennisoverdracht als de hoofdtaak van het onderwijs. Uit onderzoek is gebleken dat kennis altijd vooraf moet gaan aan vaardigheden. De lessen moeten worden ingericht met als doel de overdracht van kennis, gevolgd door herhaling en om vervolgens te komen tot het maken van verbindingen in die kennis. Deze informatie is afkomstig van de negen cognitieve principes om tot leren te komen (Willingham, 2021).

Hoe we iets gaan onderwijzen, heeft verband met wát we willen onderwijzen (Ashman, 2021). De basisvakken taal en rekenen hebben nog steeds de hoogste prioriteit in ons curriculum. Kennis op deze deelgebieden voorspelt een grotere kans op een succesvolle deelname aan een vervolgopleiding en volwaardige deelname in de maatschappij. (Willingham, 2021)

De leerkrachten op De Bouwsteen hebben naast deze expertise ook kennis van het model van leren waarbij we uitgaan van de transfer van kennis vanuit het kortetermijngeheugen naar het langetermijngeheugen. Het is essentieel om kennis te verankeren in het langetermijngeheugen. Het kortetermijngeheugen is beperkt belastbaar. Doordat we inzetten op het automatiseren van lesstof, ontlasten we het kortetermijngeheugen en zijn leerlingen beter in staat complexe opdrachten te verwerken. Tevens gaan we uit van het belang van het activeren van de voorkennis, zodat de nieuwe kennis beter beklijft. Onderstaande afbeelding toont een schematische weergave hiervan.

De Bouwsteen kiest ervoor om de kerndoelen zoals deze zijn geformuleerd door SLO te volgen. Deze doelen vormen de leidraad van ons lesgeven. Bij het inrichten van het onderwijs maken we gebruik van hedendaagse lesmethoden. Deze methodes zijn een hulpmiddel bij het bereiken van de kerndoelen. Wanneer er wordt gekozen voor een nieuwe lesmethode, baseren we de keuze op dit visiedocument.

Visie op leren organiseren

Om tot goede kennisoverdracht te komen, gaan we op De Bouwsteen uit van expliciet onderwijzen. Expliciet onderwijzen onderscheidt zich in een viertal kenmerken:

- De leerkracht is bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs en heeft zicht op de behoeftes van leerlingen.
- De leerkracht splitst ingewikkelde taken op, waarna leerlingen instructie krijgen over de onderdelen, alvorens zij hier een geheel van maken.
- De leerkracht geeft volledige uitleg over nieuwe begrippen en concepten, de leerlingen hoeven het zelf niet uit te zoeken.
- Expliciet onderwijzen is interactief, de leerkracht betreft alle leerlingen hierbij. (Ashman, 2021.)

Om tot goed expliciet onderwijzen te komen, maken we op De Bouwsteen gebruik van Expliciete Directe Instructie (EDI) 2.0. Alle medewerkers van De Bouwsteen hebben dit boek in het bezit, daarnaast zijn zij geschoold in deze manier van lesgeven. Alle stappen hieruit zijn verwerkt in de kwaliteitskaart EDI.

In de kleutergroep maken we tijdens meerdere voorbereidende taal- en rekenactiviteiten gebruik van EDI.

Differentiatie

Op De Bouwsteen differentiëren we in instructie en lesstof. Kijkend naar de instructie volgen we de stappen van het EDI model, welke zijn vastgelegd in de kwaliteitskaart EDI.

We vinden het belangrijk dat leerlingen betrokken zijn bij de uitleg. Dit betekent dat alle leerlingen bij nieuwe lesstof dezelfde instructie krijgen/nodig hebben. Na de kleine afsluiting gaan leerlingen zelfstandig aan het werk. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling differentiëren we vervolgens in leertijd en leerinhoud.

Door te differentiëren, anders gezegd werken op niveau, geven we de leerling de ondersteuning of het onderwijs dat zij nodig hebben.

Zicht op ontwikkeling

Op De Bouwsteen vinden we het belangrijk om zicht te houden op de ontwikkeling van de leerlingen. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat het van belang is om regelmatig te kijken wat de leerlingen hebben geleerd. We gaan bij het toetsen uit van het volgende principe: "Het gaat er vooral om dat de leerkracht controleert of zijn of haar lessen effectief zijn geweest en niet om de leerlingen te labelen" (Ashman, 2021, 87).

Als school werken we aan de bewustwording van het leerproces van onze leerlingen. We creëren hierdoor eigenaarschap bij de leerlingen. Hiervoor evalueren we de effecten van ons onderwijs door zowel formatief als summatief te toetsen en stemmen vervolgens ons didactisch handelen hierop af. Naast deze manier van toetsen sturen de leerkrachten het leerproces door de leerlingen tussentijdse controle van begrip en feedback te geven. Op De Bouwsteen geven we dit op verschillende manieren vorm. In de groepen 1 en 2 gaan we uit van een observatiesysteem en nemen we geen schriftelijke toetsen af. We volgen hierbij de richtlijn vanuit de overheid. Als observatiesysteem maken we gebruik van de leerlijnen jonge kind van ParnasSys en het CPS toetspakket beginnende geletterdheid. Hiervan gebruiken we de onderdelen letterkennis, analyse en synthese. De resultaten van deze observatie worden ingevoerd in ParnasSys, zodat de resultaten geborgd zijn. In het stukje differentiatie is aangegeven hoe we vervolgens de instructie en de lesstof hierop aanpassen.

In de groepen 3 t/m 8 wordt gewerkt met twee verschillende toetsen; methodegebonden toetsen en niet-methodegebonden toetsen. De methodegebonden toetsen worden na ieder blok (of thema) afgenomen. In de toets worden vragen gesteld over de eerder aangeboden lesstof. Toetsen worden over het algemeen klassikaal afgenomen. Sommige toetsen, zoals bijvoorbeeld een leestoets, worden individueel afgenomen.

Voor de volgende vakken nemen we methodegebonden toetsen af:

- Rekenen
- Taal
- Spelling
- Begrijpend lezen
- Zaakvakken (vanaf groep 5)
- Verkeer (vanaf groep 6)

Naast de methodegebonden toetsen nemen we ook niet-methodegebonden toetsen af. We hebben hiervoor gekozen omdat we met behulp van dit toetsinstrument kunnen nagaan of de lesstof beklijft na een langere periode, maar ook om te zien of een leerling een voorsprong heeft in de lesstof. Hiervoor maken we gebruik van de leerling in beeld CITO toetsen. Deze toetsen worden twee keer per jaar afgenomen; in februari en in juni. Na het afnemen van een toets analyseert de leerkracht de toets en stelt zijn onderwijs hierin bij. We kijken hierbij naar de goede en foute antwoorden, maar ook naar de vaardigheidsgroei van een leerling. Op De Bouwsteen hebben we hoge verwachtingen van leerlingen en vinden we het belangrijk dat leerlingen zich blijven ontwikkelen. Voldoende vaardigheidsgroei is daarom belangrijk. De resultaten van deze analyse worden verwerkt in het groepsplan.